

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, <https://www.finarbitr.cz>

Navrhovatel

Zástupce

JUDr. Jaroslav Novák, Ph.D.
advokát
IČO 668 49 331
Trojanova 2022/12
120 00 Praha 2

Instituce

Nationale-Nederlanden Levensverzekering
Maatschappij N. V., se sídlem Weena 505,
Rotterdam, Nizozemské království, zapsané
v obchodním rejstříku Obchodní komory
v Rotterdamu, datum zápisu 17. ledna 1863,
číslo zápisu 24042211,
jednající prostřednictvím
NN Životní pojišťovna N.V.,
pobočka pro Českou republiku
IČO 407 63 587
Nádražní 344/25
Smíchov
150 00 Praha 5

Č. j. FA/SR/ZP/2062/2018 - 11
Praha 29. 11. 2018

U s n e s e n í

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 23. 7. 2018 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci a vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve věci vrácení částky ve výši 61.854 Kč a příslušenství ve výši zákonného úroku z prodlení, a to z důvodu neplatnosti pojistné smlouvy investičního životního pojištění č. ■■■, takto:

Řízení se podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi zastavuje.

Odůvodnění:

Navrhovatel se domáhá vydání bezdůvodného obohacení ve výši zaplaceného pojistného na pojistnou smlouvu investičního životního pojištění ING SMART č. ■■■ (dále jen „Pojistná smlouva“) v celkové výši 61.854 Kč a příslušenství ve výši zákonného úroku z prodlení ode dne marného uplynutí termínu stanoveného ve výzvě Instituci do zaplacení, z důvodu, že předmětem Pojistné smlouvy není pojištění, na straně pojistitele jednal subjekt bez způsobilosti k právním úkonům, v Pojistné smlouvě není sjednán rozsah pojistného plnění a Pojistná smlouva nestanoví způsob, jakým se Navrhovatel podílí na výnosech Instituce.

Návrh na zahájení řízení neměl náležitosti stanovené § 10 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože neobsahoval úplné a srozumitelné vylíčení rozhodných skutečností, tj.

- a) popis průběhu před smluvní fáze Pojistné smlouvy, zejména zda s ním zástupce Instituce v před smluvní fázi prodiskutoval jeho finanční a životní situaci a jeho potřeby;

- b) jaké předsmlavní a smluvní dokumenty mu byly předloženy před podpisem Pojistné smlouvy a zda tyto listiny tvořily pevně svázaný sešit či nikoli;
- c) zda položil v rámci předsmlavní fáze doplňující otázky k tomuto produktu a pokud ano, jaké a jak na ně zástupce Instituce odpověděl;
- d) důvody, které vedly Navrhovatele k uzavření Pojistné smlouvy;
- e) důvody, které Navrhovatele vedly k předčasnému ukončení Pojistné smlouvy;
- f) celkovou výši pojistného, jakož i jiných plateb, které v souvislosti s Pojistnou smlouvou uhradil;
- g) jakým způsobem ho Instituce, resp. zástupce Instituce, informovali o pojistiteli, včetně obchodního jména, právní formy a adresy sídla pojistitele;
- h) s jakým subjektem se Navrhovatel domníval, že uzavírá Pojistnou smlouvu.
- i) kdy a v jaké výši mu bylo vyplaceno odkupné a zda obdržel v souvislosti s Pojistnou smlouvou od Instituce nějaké další plnění, popřípadě v jaké výši a k jakému dni.

Návrh na zahájení řízení současně neobsahoval pojistku, pravidelné výpisy o stavu pojištění, přehled poplatků, informace pro zájemce o pojištění osob, modelové příklady týkající se vývoje pojištění a výpočtu odkupného, záznam o požadavcích a potřebách klienta a veškerou komunikaci Navrhovatele s Institucí.

Finanční arbitr vyzval Navrhovatele písemnou výzvou ze dne 6. 8. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2062/2018 - 2, k odstranění nedostatků návrhu. Sdělením ze dne 15. 8. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2062/2018 - 4, Navrhovatel odpověděl na výzvu finančního arbitra s tím, že žádnou další dokumentaci k Pojistné smlouvě již nemá, aniž by vysvětlil, z jakého důvodu (obdobná vyjádření podává Zástupce Navrhovatele i v jiných řízeních před finančním arbitrem), že z průběhu sjednávání Pojistné smlouvy si nic dalšího nepamatuje (i tato vyjádření Zástupce Navrhovatele podává finančnímu arbitrovi pravidelně) a současně se vyjádřil k dalším otázkám finančního arbitra, když mj. tvrdil, že se nedomáhá omylu ani náhrady škody a v této souvislosti řádně nereagoval na otázky finančního arbitra.

Protože Navrhovatel neposkytl finančnímu arbitrovi řádnou součinnost a finanční arbitr se rozhodl ověřit si ještě další skutečnosti, vyzval finanční arbitr Navrhovatele písemnou výzvou ze dne 31. 8. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2062/2018 - 5, k odstranění dalších nedostatků návrhu, resp. vysvětlení dalších okolností uzavření Pojistné smlouvy. Dne 18. 9. 2018 zaslal Navrhovatel finančnímu arbitrovi vyjádření č. j. FA/SR/ZP/2062/2018 – 6, v němž se sice vyjádřil k otázkám finančního arbitra, nicméně zpochybňoval i to, že požadavek Navrhovatele na spojení je relevantní skutečností pro posouzení sporu (ačkoli to úzce souvisí s otázkou pojistného zájmu) a zcela nově uvedl, že se in eventum domáhá vyslovení neplatnosti Pojistné smlouvy.

Zástupce Navrhovatele doručuje finančnímu arbitrovi šablonovité návrhy a desítky obdobných podání (ve sporech dalších navrhovatelů), ve kterých líčí skutkové okolnosti uzavření pojistných smluv jednotlivých navrhovatelů takřka totožně. Zástupce Navrhovatele tak snižuje věrohodnost předkládaných vyjádření, včetně vyjádření Navrhovatele, a finanční arbitr na základě těchto vyjádření důvodně pochybuje, zda se skutečně jedná o vylíčení skutkových okolností Navrhovatelem, nikoliv jen Zástupcem Navrhovatele bez součinnosti s Navrhovatelem. Zástupce Navrhovatele dále opakovaně paušálně odmítá poskytovat finančnímu arbitrovi součinnost (včetně předkládání důkazních prostředků) s tím, že by měl finanční arbitr jednotlivé Navrhovatele co nejméně zatěžovat a že by si měl veškeré potřebné podklady obstarat sám.

Přestože Navrhovatel neposkytl finančnímu arbitrovi potřebnou součinnost, finanční arbitr dne 17. 10. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2062/2018 - 7, nařídil podání ústního vysvětlení v Kanceláři finančního arbitra, jehož předmětem mělo být kromě vyjasnění předmětu řízení a vyjasnění okolností uzavření Pojistné smlouvy i přezkoumání podmínek řízení (k čemuž je finanční arbitr oprávněn kdykoli v průběhu řízení), poučení Navrhovatele o průběhu a zásadách řízení před finančním arbitrem a pokus o smírné řešení sporu.

Podle § 12 odst. 5 zákona o finančním arbitrovi je finanční arbitr oprávněn vyžadovat od účastníků řízení předložení veškerých důkazů na podporu jejich tvrzení, a to včetně podání ústního vysvětlení.

Finanční arbitr nepovažuje podání ústního vysvětlení za nedůvodné (či dokonce za v rozporu se zásadami správního řízení) jen proto, že se ho neúčastní druhá strana sporu, když jeho účelem je vyjasnění, případně doplnění návrhu na zahájení řízení, možnost finančního arbitra bezprostředně reagovat na účastníkem uváděné skutečnosti a v konečném důsledku i rychlejší a efektivnější projednání sporu. Pokud Instituce v řízení předloží podrobné vyjádření a požadované podklady, ve kterých finanční arbitr nespátřuje nejasnosti, nevidí finanční arbitr důvod pro to, aby Instituci zbytečně zatěžoval a nařizoval jí podání ústního vysvětlení společně s Navrhovatelem (v posuzovaném případě však řízení do této fáze ani nedošlo).

V této souvislosti finanční arbitr připomíná, že Navrhovatel se domáhal neplatnosti Pojistné smlouvy mj. z důvodu nedostatku právní subjektivity pojistitele, když podle závěrů rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 5. 2003, sp. zn. 32 Odo 119/2003, platí, že nesprávné označení osoby nezpůsobuje neplatnost smlouvy, lze-li zjistit výkladem, popřípadě objasněním skutkových okolností uzavření smlouvy, kdo je jejím účastníkem. Obdobně tomu je i u Navrhovatelem tvrzené neplatnosti Pojistné smlouvy z důvodu nepřevzetí pojistného rizika, pojistného zájmu a účelu Pojistné smlouvy, kdy opět není bez významu například to, jaký přesně produkt Navrhovatel poptával atd.

Finanční arbitr zamýšlel na ústním vysvětlení Navrhovatele rovněž ověřit, zda mezi Navrhovatelem a jeho zástupcem nedošlo k postoupení práv a povinností z Pojistné smlouvy (s těmito případy se v současnosti finanční arbitr setkává), což by vylučovalo příslušnost finančního arbitra k rozhodnutí sporu.

Finanční arbitr však nařídil ústní vysvětlení i za účelem upřesnění předmětu řízení a smírného řešení sporu, o které finanční arbitr v souladu s § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi primárně usiluje.

Navzdory těmto skutečnostem Navrhovatel dne 23. 10. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2072/2018 - 8, vzorovým dokumentem opakovaně odmítl poskytnout finančnímu arbitrovi požadovanou součinnost a odkazoval se na zásadu písemnosti správního řízení, procesní ekonomie, absenci dalších relevantních informací (aniž by znal konkrétní otázky finančního arbitra) či například nepřítomnost Instituce na nařízeném ústním vysvětlení.

Finanční arbitr přesto stanovil opakovanou výzvou ze dne 2. 11. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2072/2018 – 9, náhradní termín podání ústního vysvětlení dne 21. 11. 2018 v sídle Kanceláře finančního arbitra, ve které mj. k žádosti Navrhovatele určil předmět podání ústního vysvětlení.

V uvedený termín se Zástupce Navrhovatele ani sám Navrhovatel, nedostavil, když finanční arbitr dne 8. 11. 2018 obdržel pouze vzorovou odpověď Zástupce Navrhovatele, že ústní vysvětlení není zapotřebí.

Finanční arbitr řízení podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi zastaví usnesením, jestliže navrhovatel neposkytl přes výzvu arbitra potřebnou součinnost. Na tuto skutečnost finanční arbitr Zástupce Navrhovatele ve výzvách k odstranění nedostatků ze dne 6. 8. 2018 a 31. 8. 2018 a následně ve výzvách k podání ústního vysvětlení ze dne 17. 10. 2018 a 2. 11. 2018 Zástupce Navrhovatele i samotného Navrhovatele hned několikrát upozorňoval. Navrhovateli byly konkrétní nedostatky návrhu finančním arbitrem v řízení včas oznámeny, a tedy dobře známy, finanční arbitr Navrhovateli uložil přiměřenou lhůtu k jejich odstranění a poučil ho o tom, jaký následek bude mít nesoučinnost Navrhovatele.

Protože Navrhovatel v řízení opakovaně neposkytl finančnímu arbitrovi potřebnou součinnost, když zpochybňoval opodstatněnost jeho výzev k odstranění nedostatků návrhu a nezúčastnil se nařízených podání ústního vysvětlení, jejichž předmětem mělo být kromě odstranění nedostatků návrhu též přezkoumání podmínek řízení, poučení Navrhovatele o průběhu a zásadách řízení před finančním arbitrem a pokus o smírné řešení sporu, rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi do 15 dnů ode dne doručení usnesení. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – datová schránka zástupce 79sgrxq
Instituce – datová schránka 5dgb3c4

Toto rozhodnutí zasílá finanční arbitr v jeho prosté kopii též přímo Navrhovateli na vědomí.

